

POROKE, RAZVEZE, OTROCI - KAJ NAM POVE STATISTIKA

MARTA VODEB-BONAČ

Povzetek

Članek podaja pregled porok in razvez v svetu in v Sloveniji (Jugoslaviji); podatke o otrocih, rojenih zunaj zakonske zveze; podatke o mrtvorojenih otrocih. Predstavljeni so osnovni trendi v gibanju teh pojavov.
- Ured.

Summary

The data about marriages and divorces in Slovenia, in Yugoslavia and some other countries about children in broken families, about children, born out of wedlock, about deadborn children are presented. Basic trends in these data are ascertained. - Ed.

1. Uvod

Z razvezo zakonske zveze se ukvarja veliko različnih strok (pravo, socialno delo, psihologija, psihiatrija). Vsaka od njih pogosto obravnava le enega ali nekaj segmentov iz sklopa celotne problematike. Tako so na primer za pravnike v ospredju bolj proceduralna vprašanja, za socialne delavce reorganizacija družine ob razvezi, za psihologe posamezni udeleženci v tem dramatičnem dogajanju.

Statistični opis pojava razveze zakonske zveze, podatki o otrocih, ki živijo zunaj zakonske skupnosti in nekatere primerjave podatkov nam omogočajo širši, splošnejši uvid v celotno problematiko. Zbrano gradivo pa je morda lahko tudi osnova za postavljanje novih raziskovalnih vprašanj oz. domnev in za njihovo preverjanje.

V študiji predstavljamo štiri sklope podatkov, in sicer:

- podatke o porokah in razvezah po svetu in pri nas,
- podatke o otrocih in razvezah,
- podatke o otrocih, rojenih zunaj zakonske skupnosti,
- podatke o mrtvorojenih otrocih.

Viri, iz katerih smo črpali podatke, se nahajajo v glavnem na Zavodu za statistiko Republike Slovenije in so posebej navedeni ob zaključku tega

gradiva.

Ti viri so statistična poročila in formularji, v katerih se nahajajo podatki o rojstvih, porokah, ločitvah in smrtih za celotno populacijo Slovenije in Jugoslavije. Tako smo bili v iskanju podatkov o razvezah in otrocih odvisni od že obstoječe dokumentacije. Smo pa iz nje naredili nekatere povezave in poudarke, ki bi lahko bili zanimivi in koristni ob nadaljevanju tovrstnega raziskovanja pojavov, ki se tičejo zakonske zveze, otrok, družine in družinskih razmerij.

Pravzaprav je presenetljivo, da v različnih knjižnicah Ljubljane (Narodna in univerzitetna knjižnica, knjižnica Fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo, knjižnica Višje šole za socialno delo, dokumentacija Dela) nismo zasledili nobene podobne študije, ki bi obravnavala na primer razveze v Sloveniji s statističnega vidika, in da je o razvezah na sploh za slovenski prostor napisanega zelo malo. Kar pa je, so v glavnem poljudno strokovni prispevki, prevedeni iz tuje literature, v revijah *Otrok* in *družina* ter *Naša žena*.

Morda se bo komu zdel ta prikaz suhoparen. Take so pač številke in naš namen je, da govorijo same zase.

2. Poroke in razveze

V obdobju po drugi svetovni vojni opažamo v svetu in pri nas, da se postopoma zmanjšuje število porok, narašča pa število razvez. V pričujočem poglavju si bomo ogledali razlike med nekaterimi državami, gibanja teh podatkov v stari in novi Jugoslaviji ter razlike med občinami v Sloveniji.

Jugoslavija v primerjavi s svetom. Od leta 1949 dalje skoraj povsod po svetu upada število *porok*. Izjema so nekatere bližnjevzhodne države in ZDA, kjer so poroke v rahlem porastu. V Jugoslaviji se je število porok v tem obdobju precej zmanjšalo. Leta 1950 je bilo sklenjenih še 11,4 porok na 1000 prebivalcev, leta 1984 pa le še 7,3. Kljub temu imamo pri nas v primerjavi z drugimi državami sorazmerno veliko porok. Relativno več se jih sklene v ZDA, na bližnjem vzhodu in v državah Vzhodne Evrope (glej sliko 1).

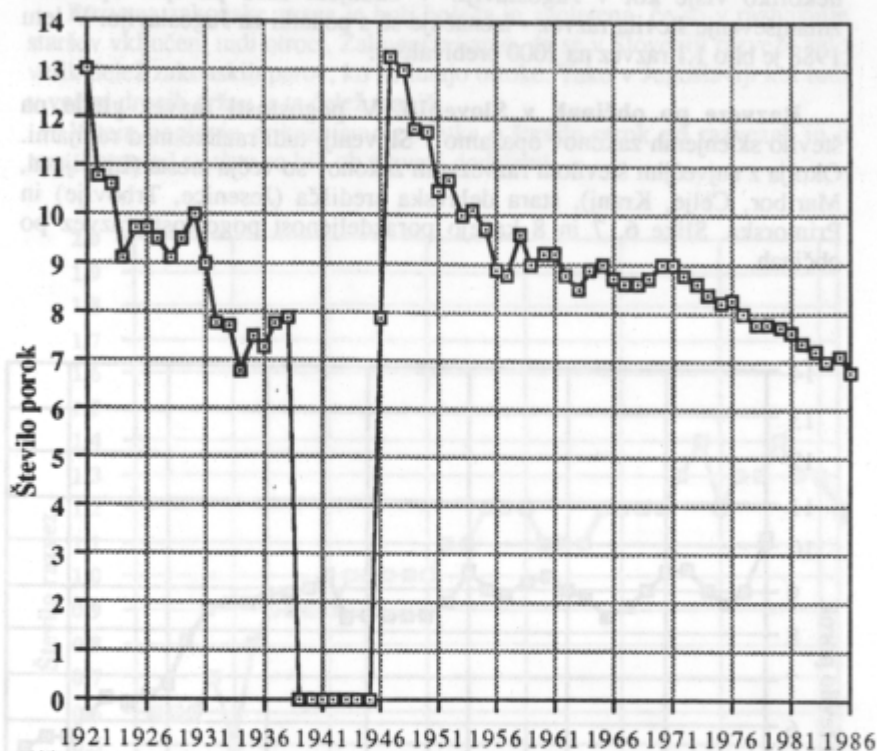
Obratno kot poroke se gibljejo *razveze*. V praktično vseh državah opažamo v povojnem obdobju njihovo skokovito naraščanje. Jugoslavija je izjema. Leta 1950 je bilo razvezanih 1,1 zakona na 1000 prebivalcev, leta 1984 pa le še 0,9. Še presenetljivejše pa je dejstvo, da ima le malo držav relativno manj razvez kot Jugoslavija. To so Italija, Portugalska in Grčija, mnogo držav pa ima nekajkrat višjo stopnjo razvez, npr. vzhodnoevropske države, severnoevropske države in ZDA. V ZDA je bilo leta 1984 kar 4,9 razvez na 1000 prebivalcev.

Države	Sklenjene zakonske zveze na 1000 prebivalcev			Razvezane zak. zveze na 1000 prebivalcev		
	1950	1960	1984	1950	1960	1984
Belgija	8,3	7,1	6,0	0,6	0,5	1,9
Češkoslovaška	10,8	7,8	7,8	1,1	1,1	2,4
Danska	9,0	7,8	5,6	1,6	1,5	2,8
DDR	11,7	9,7	8,0	2,7	1,4	3,0
Finska	8,5	7,4	5,8	0,9	0,7	2,0
Francija	7,9	7,0	5,1	0,9	0,8	1,9
Grčija	7,7	7,0	6,1	-	0,3	0,6
Irak	4,3	3,5	8,5	0,5	0,3	0,1
Italija	7,7	7,8	5,2	-	-	0,3
Jugoslavija	11,4	9,1	7,3	1,1	1,2	0,9
Madžarska	7,7	8,9	7,0	1,2	1,7	2,7
Nizozemska	8,2	7,8	5,7	0,9	0,5	2,4
Norveška	10,8	8,2	5,0	0,7	0,7	1,9
Poljska	7,8	7,9	7,7	0,7	0,5	1,4
Portugalska	11,7	10,7	7,5	0,1	0,1	0,8
Sirija	7,7	9,4	8,4	0,7	0,8	0,6
SZ	11,5	12,1	9,6	0,4	1,3	3,4
Švedska	7,7	6,7	4,4	1,1	1,2	2,4
Švica	7,9	7,8	5,9	0,9	0,9	1,8
Velika Britanija	8,1	7,5	6,9	0,7	0,5	2,9
ZDA	10,0	8,5	10,5	2,5	2,2	4,9
ZRN	8,8	6,6	6,0	1,6	0,3	2,1

Slika 1: Sklenjene in razvezane zakonske zveze po svetu in pri nas

Gibanja v Jugoslaviji in Sloveniji. Število porok v predvojni Jugoslaviji je bilo sorazmerno visoko do svetovne gospodarske krize. Takrat opazamo precejšen upad. Skoraj podvojijo se poroke v letih takoj po drugi svetovni vojni in nato polagoma upadajo do števila 6,8 na 1000 prebivalcev v letu 1988 (glej sliko 2).

V Sloveniji je število porok po drugi svetovni vojni sorazmerno skoraj ves čas nekoliko manjše od jugoslovanskega. V zadnjih letih je ta razlika še

Slika 2: Sklenjene zakonske zveze v Jugoslaviji na 1000 prebivalcev

poudarjena, saj imamo leta 1988 le še 4,7 porok na 1000 prebivalcev (glej sliko 3).

Število razvez v Jugoslaviji se je po rahlem skoku ob koncu prve svetovne vojne znižalo in ustalilo okoli številke 0,4 na 1000 prebivalcev. Po drugi svetovni vojni opažamo spet precejšen skok razvez, nato pa od leta 1950 upadanje (glej sliko 4).

V Sloveniji je bilo do leta 1965 relativno manj razvez kot v Jugoslaviji. Kasneje je število razvez naraslo (glej sliko 5) in je v zadnjih 25 letih

nekoliko višje kot v Jugoslaviji. V zadnjem času pa spet opažamo zmanjševanje števila razvez - izenačuje se s podatki za Jugoslavijo. V letu 1988 je bilo 1,1 razvez na 1000 prebivalcev.

Razveze po občinah v Sloveniji. V pogostosti razvez glede na število sklenjenih zakonov opažamo v Sloveniji tudi razlike med regijami. Okolja z največjim številom razvezanih zakonov so večja mesta (Ljubljana, Maribor, Celje, Kranj), stara delavska središča (Jesenice, Trbovlje) in Primorska. Slike 6, 7 in 8 kažejo porazdeljenost pogostosti razvez po občinah.

Slika 3: Sklenjene zakonske zveze v Sloveniji na 1000 prebivalcev

3. Otroci ob razvezi

Razveza zakonske zveze je bolj boleča in zapletena, če so v razhajanje staršev vključeni tudi otroci. Žal ugotavljamo, da se v Sloveniji razveže zelo velik delež zakonskih parov, ko že imajo otroke. Tako v Jugoslaviji kot tudi v večini drugih držav je ta delež manjši.

V tem poglavju prikazujemo podatke o številu otrok pri razvezah in o tem, komu od staršev so bili ob razvezi dodeljeni.

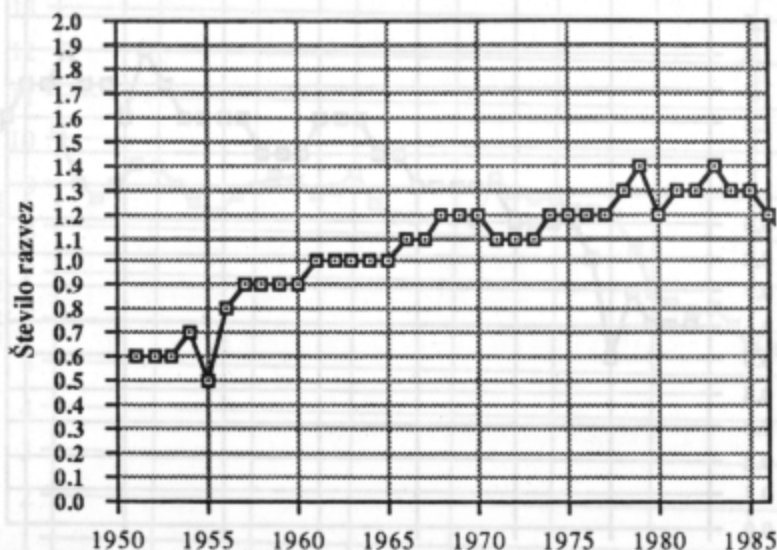

Slika 4: Razvezane zakonske zveze v Jugoslaviji na 1000 prebivalcev

Razveze zakonov z otroki. Popis prebivalstva leta 1981 v Sloveniji je pokazal, da je približno 25 % vseh zakonov brez otrok, 75 % pa

z otroki (glej sliko 9). Podatki o razvezah v Sloveniji v obdobju 1982-1987 pa kažejo, da se razveže približno 29 % zakonov brez otrok, 44 % zakonov z enim otrokom, 24 % zakonov z dvema in 3 % zakonov s tremi ali več otroki (glej sliko 10). V Sloveniji se torej kar v 71 % razveže zakonski par z otroki.

Zanimivo je, da se v Jugoslaviji zakoni z otroki ločujejo redkeje. Takih je bilo leta 1979 53 %, leta 1987 pa 59 % med vsemi ločenimi zakoni (glej sliko 11). Tudi v skoraj vseh drugih državah se razveže relativno manj takih zakonov, ki imajo otroke, kot velja za Slovenijo (glej sliko 12; oznake za države: EG = Egipt, BE = Belgija, DE = Zvezna republika Nemčija, CA = Kanada, US = Združene države Amerike, IT = Italija in GB = Velika Britanija).

Slika 5: Razvezane zakonske zveze v Sloveniji na 1000 prebivalcev

Dodelitev otrok. Podatki o dodelitvi otrok ob razvezi kažejo, da je v Sloveniji večina otrok dodeljena materi. V 89 % ločitev leta 1987 so na primer otroke dodelili materam v 7 % očetom, v 3 % pa materam in očetom

(glej sliko 13). V Jugoslaviji so ta razmerja drugačna, saj očetom dodelijo več kot dvakrat toliko otrok kot pri nas. Leta 1987 so dodelili materam 79 %, očetom 16 %, materam in očetom pa 4 % otrok (glej sliko 14).

4. Otroci, rojeni v zakonu in zunaj zakona

V tem poglavju prikazujemo podatke o otrocih, rojenih zunaj zakonske zveze. Skupna značilnost otrok v tej skupini je torej samo rojstvo zunaj zakonske zveze. Sicer pa so med njimi lahko velike razlike. Živijo lahko npr. v neformalnih družinskih skupnostih, v enoroditeljskih družinah, v rejništvu, kot posvojenci ipd. Statistični podatki nam povedo:

- da se v Sloveniji, v primerjavi z drugimi državami, rodi zunaj zakonske zveze veliko otrok;
- da so to največkrat prvorojenci;
- da se otroci zunaj zakonske skupnosti pogosteje rodijo materam z nižjo izobrazbo;
- da večina očetov v Sloveniji prizna očetovstvo za otroka, rojenega zunaj zakonske zveze.

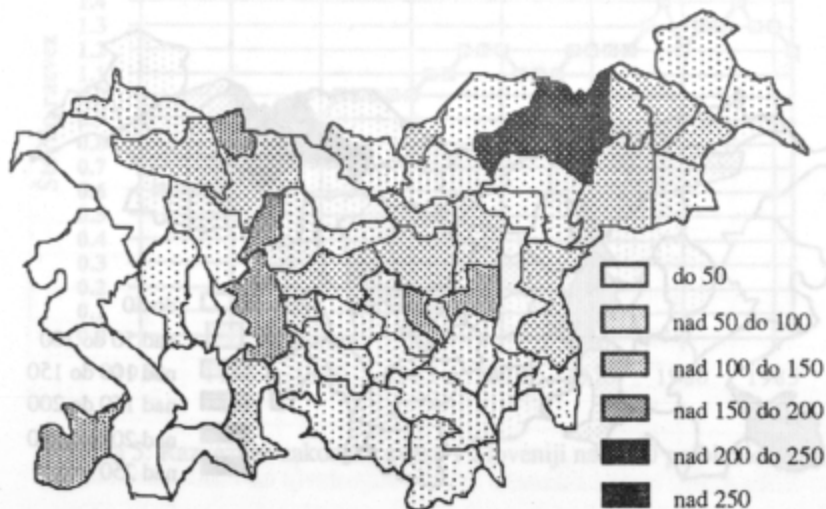

Slika 6: Razvezane zakonske zveze na 1000 sklenjenih zakonskih zvez po občinah v Sloveniji leta 1962

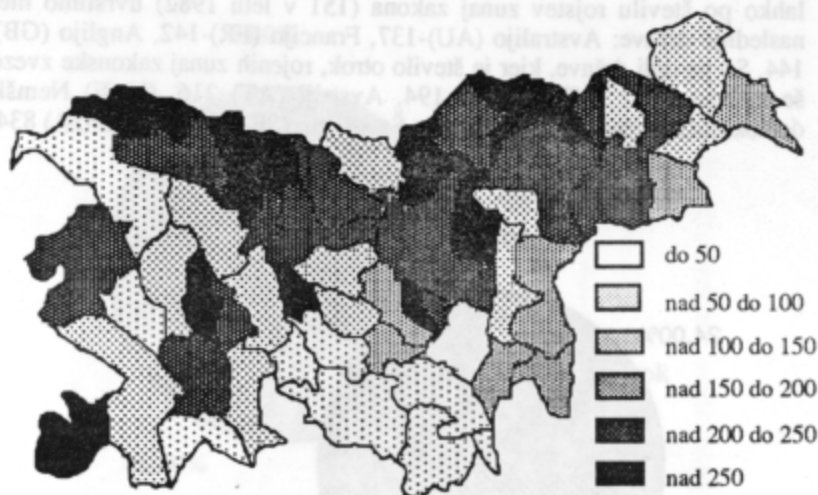
Število otrok, rojenih zunaj zakonske zveze. V Sloveniji imamo mnogo večji delež otrok, rojenih zunaj zakonske zveze kot v drugih jugoslovanskih republikah (glej sliko 15). Med 1000 živorojenimi otroki v letu 1988 je bilo 226 otrok rojenih zunaj zakonske zveze. To pomeni, da je bil v Sloveniji rojen zunaj zakonske zveze skoraj vsak četrti otrok. To število je trikrat večje kot znaša povprečje za vse ostale republike.

Podatki za obdobje 1978-1988 kažejo, da se je število otrok v Sloveniji, rojenih zunaj zakonske zveze, strmo povzpelo, v ostalih republikah pa to naraščanje ni tako izrazito (glej sliko 16).

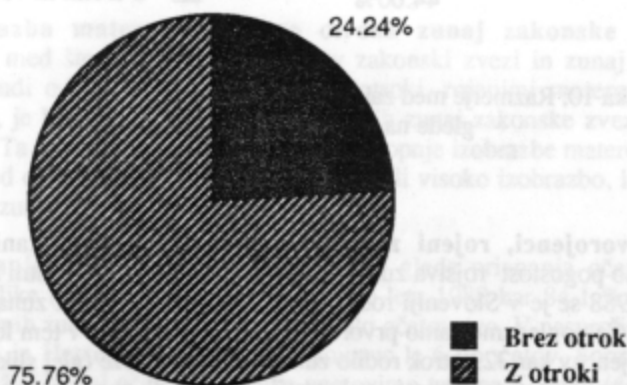
Primerjava s podatki za druge države (podatki so zbrani za leto 1982) kaže, da se Jugoslavija uvršča glede števila otrok, rojenih zunaj zakonske zveze na 1000 rojenih otrok, pod svetovno povprečje, Slovenija pa nad njega (glej sliko 17). nekatere države imajo zelo majhno število otrok, rojenih zunaj zakonske zveze (npr. Japonska (JP) le 9, Grčija (GR) pa 15 otrok na 1000 rojstev). Države, ki imajo približno enako število kot Jugoslavija (YU)-84, so npr. Švica (CH)-55, Nizozemska (NL)-59, Češkoslovaška (CS)-62, Madžarska (HU)-77, Zvezna republika Nemčija (DE)-85. Slovenijo pa

Slika 7: Razvezane zakonske zveze na 1000 sklenjenih zakonskih zvez po občinah v Sloveniji leta 1972

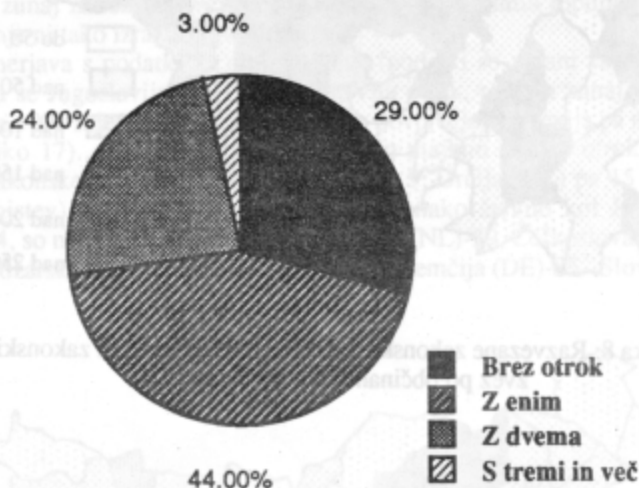

Slika 8: Razvezane zakonske zveze na 1000 sklenjenih zakonskih zvez po občinah v Sloveniji leta 1982

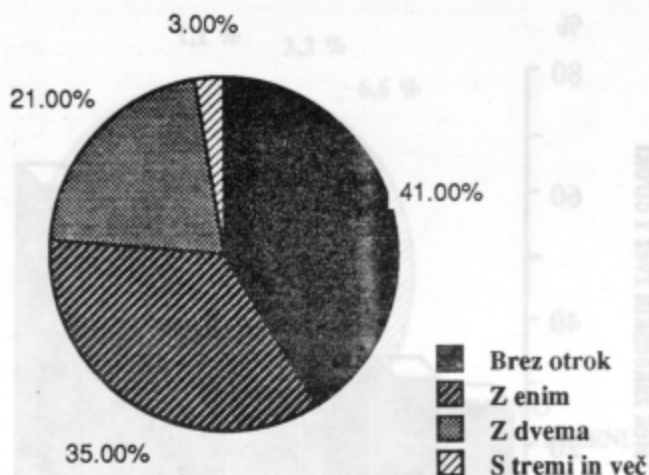
Slika 9: Razmerje med zakonskimi zvezami brez otrok in z otroki ob popisu prebivalstva v Sloveniji leta 1981

lahko po številu rojstev zunaj zakona (151 v letu 1982) uvrstimo med naslednje države: Avstralijo (AU)-137, Francijo (FR)-142, Anglijo (GB)-144. So pa tudi države, kjer je število otrok, rojenih zunaj zakonske zveze, še mnogo višje: v ZDA (US) 194, Avstriji (AT) 216, (bivši) Nemški demokratični republiki (DD) 293, na Švedskem (SE) 420, Jamajki (JA) 834.

Slika 10: Razmerje med zakonskimi zvezami ob razvezi glede na število otrok - v Sloveniji

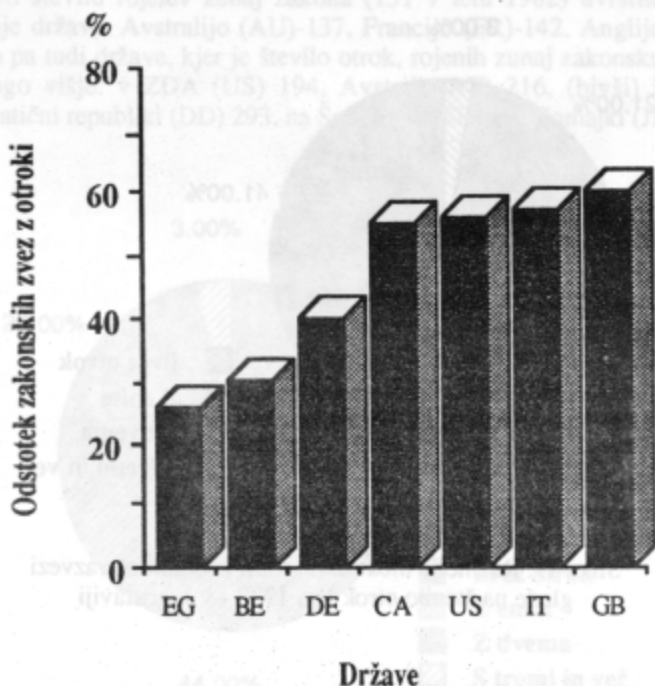
Prvorojenci, rojeni zunaj zakonske zveze. Kot zanimivost si oglejmo pogostost rojstva zunaj zakonske zveze glede na vrstni red rojstva. Leta 1988 se je v Sloveniji rodilo na 1000 otrok 226 otrok zunaj zakonske zveze. Če pogledamo samo prvorojence, vidimo, da se je v tem letu na 1000 prvorojencev kar 329 otrok rodilo zunaj zakonske zveze (glej sliko 18). Med prvorojenci se torej skoraj vsak tretji otrok rodi zunaj zakonske zveze, nasprotno pa se med drugorojenci le vsak osmi. Enako velja za tretjerojenega otroka, za vsakega naslednjega po zaporedju pa je spet verjetneje, da se bo rodil zunaj zakonske zveze.

Slika 11: Razmerje med zakonskimi zvezami ob razvezi glede na število otrok leta 1987 - v Jugoslaviji

Izobrazba matere in rojstvo otroka zunaj zakonske zveze. Razmerje med številom otrok, rojenih v zakonski zvezi in zunaj nje, je odvisno tudi od izobrazbe matere. Med otroki, rojenimi materam brez izobrazbe, je bilo leta 1983 kar 43 % rojenih zunaj zakonske zveze (glej sliko 19). Ta odstotek se manjša z višanjem stopnje izobrazbe matere. Tako je bilo med otroki, rojenimi materam z višjo ali visoko izobrazbo, le še 10 % rojenih zunaj zakonske zveze.

Priznanje očetovstva. V Jugoslaviji so glede priznanja očetovstva velike razlike (glej sliko 20). V Sloveniji je leta 1988 kar 84,1 % očetov otrok, rojenih zunaj zakonske zveze, priznalo očetovstvo. V nasprotju s tem je v Bosni in Hercegovini priznalo očetovstvo le 6 % očetov. Sorazmerno visok delež priznanj očetovstva lahko ugotovimo tudi na Kosovu (64,3 %). V vseh republikah se zadnja leta ta odstotek povečuje. Izjemi sta le Makedonija in ožja Srbija. V slednji je v obdobju 1978-1988 priznanje očetovstva padlo s 40,7 % na 29,9 %.

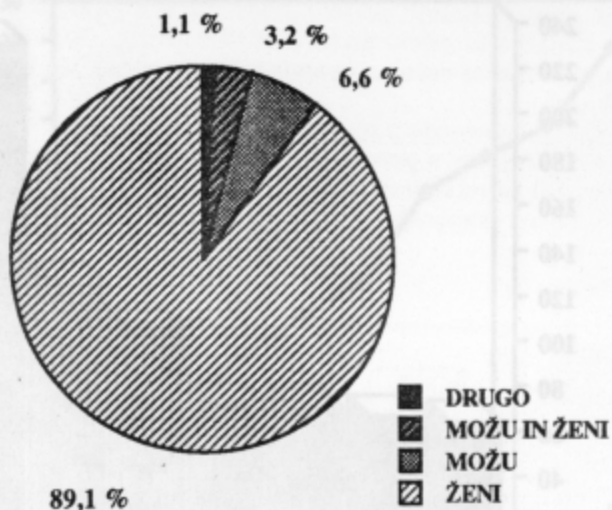

Slika 12: Odstotek zakonskih zvez z otroki med razvezanimi zakonskimi zvezami v letu 1978

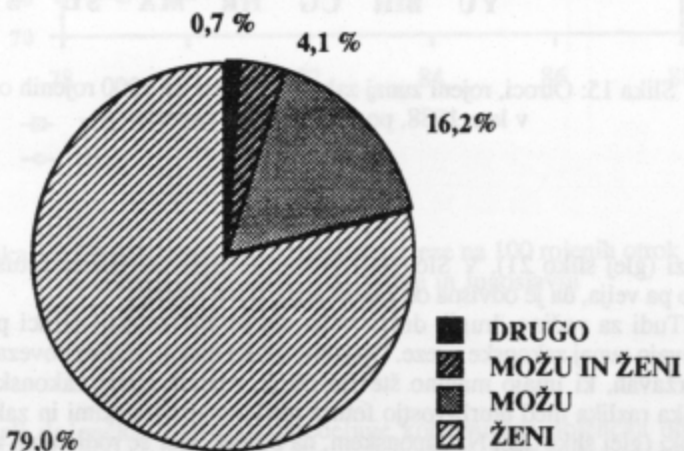
5. Mrtvorojeni in umrli otroci.

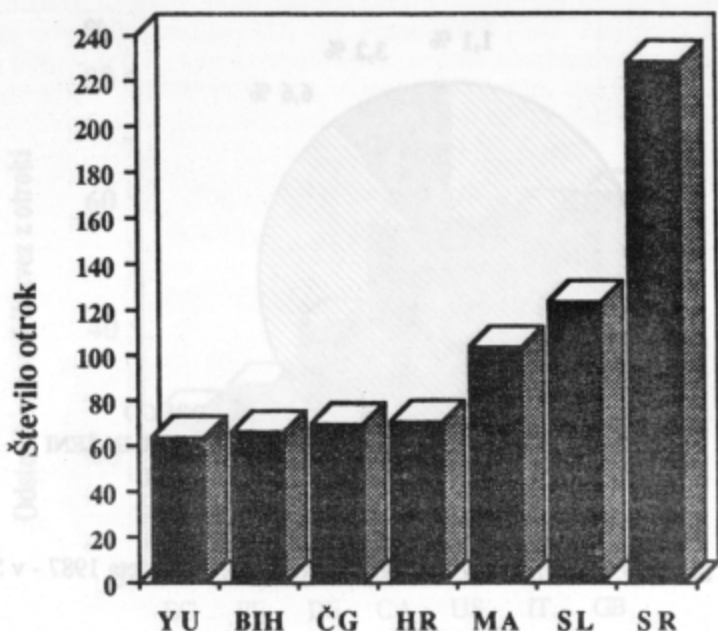
V tem poglavju prikazujemo podatke o mrtvorojenih in umrlih otrocih glede na zakonski stan staršev. Podatki za Slovenijo, Jugoslavijo in tudi za druge države kažejo, da je tako umrljivost fetusa, kot tudi umrljivost dojenčkov večja, če je otrok rojen zunaj zakonske zveze.

Mrtvorojeni otroci. Statistika opredeljuje mrtvorojenega otroka kot otroka, ki se rodi brez znakov življenja po nosečnosti, ki je daljša od 28 tednov. Leta 1987 imamo v Jugoslaviji 68 % večjo umrljivost fetusa med otroki, rojenimi zunaj zakonske zveze, kot med otroki, rojenimi v zakonski

Slika 13: Dodelitev otrok ob razvezi zakonske zveze leta 1987 - v Sloveniji

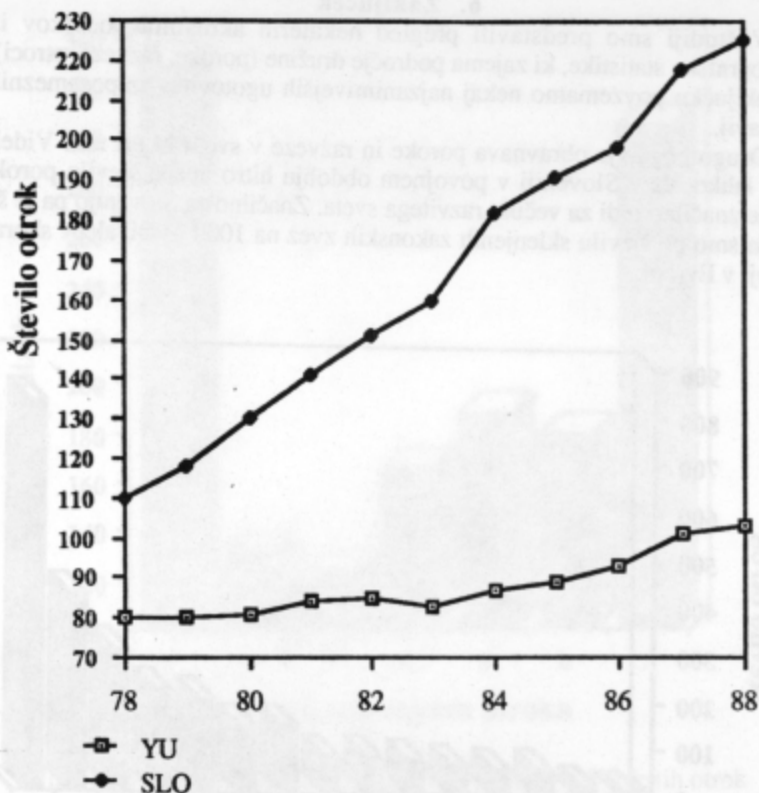
Slika 14: Dodelitev otrok ob razvezi zakonske zveze leta 1987
- v Jugoslaviji

Slika 15: Otroci, rojeni zunaj zakonske zveze na 1000 rojenih otrok v letu 1988, po republikah v Jugoslaviji

zvezi (glej sliko 21). V Sloveniji imamo manjšo umrljivost fetusa, ravno tako pa velja, da je odvisna od zakonskega stanu staršev.

Tudi za večino drugih držav velja, da se mrtvorojeni otroci pogosteje rojevajo zunaj zakonske zveze. Opazimo lahko tudi zanimivo povezavo, da je v državah, ki imajo majhno število otrok, rojenih zunaj zakonske zveze, velika razlika med umrljivostjo fetusa med zunajzakonskimi in zakonskimi otroki (glej sliko 22). Na Japonskem, na primer, kjer se rodi zunaj zakonske zveze le 9 otrok na 1000, je smrtnost fetusa za zunajzakonske otroke 6,6 krat večja kot za zakonske. Prav tako velja obratno. Na Danskem, kjer je število zunajzakonskih rojstev zelo veliko (383 na 1000 rojenih otrok), ni razlike v umrljivosti fetusa glede na zakonski stan staršev.

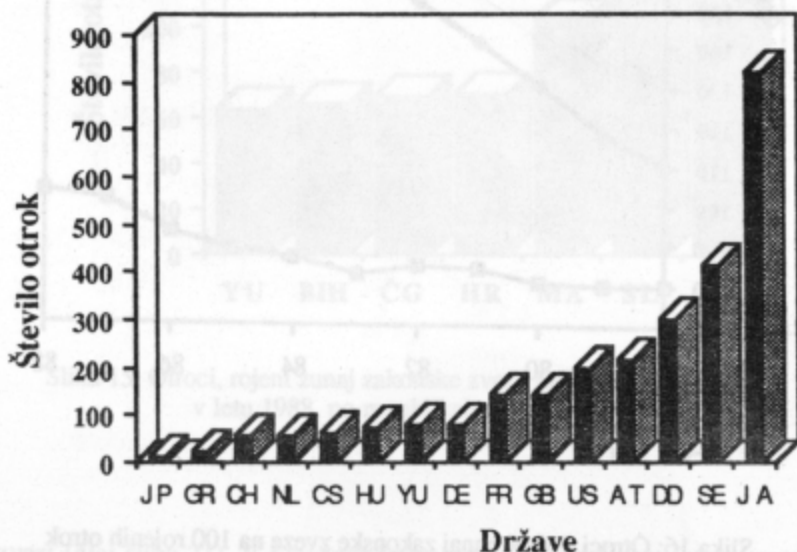
Slika 16: Otroci, rojeni zunaj zakonske zveze na 100 rojenih otrok v obdobju 1978-1988 v Sloveniji in Jugoslaviji

Umrli dojenčki. Statistika opredeljuje kot umrlega dojenčka otroka, ki se rodi živ in umre v prvem letu starosti. Podatki za Slovenijo v obdobju 1982-1988 kažejo, da je pri nas smrtnost dojenčkov iz leta v leto manjša. Opazimo pa lahko v povprečju nekoliko večjo smrtnost med tistimi dojenčki, ki so rojeni izven zakonske zveze (glej sliko 23).

6. Zaključek

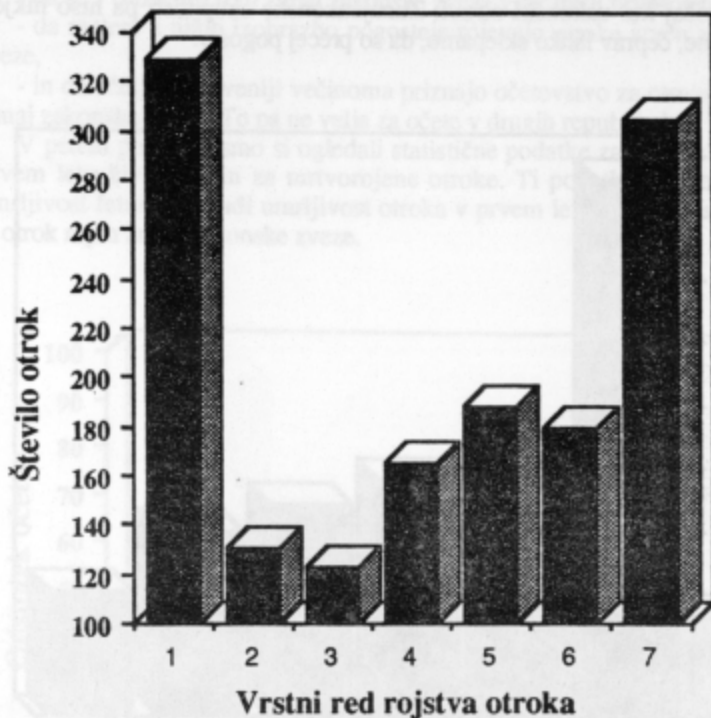
V študiji smo predstavili pregled nekaterih aktualnih podatkov iz demografske statistike, ki zajema področje družine (poroke, razveze, otroci). V zaključku povzemamo nekaj najzanimivejših ugotovitev iz posameznih poglavij.

Drugo poglavje obravnava poroke in razveze v svetu in pri nas. Videli smo lahko, da v Sloveniji v povojnem obdobju hitro upada število porok, kar je značilno tudi za večino razvitega sveta. Značilno za Slovenijo pa je še to, da smo po številu sklenjenih zakonskih zvez na 1000 prebivalcev skoraj zadnji v Evropi.

Slika 17: Otroci, rojeni zunaj zakonske zveze na 1000 rojenih otrok v letu 1982

Število razvez v Sloveniji narašča, vendar počasneje kot v večini drugih držav. Tako imamo na 1000 prebivalcev dva do trikrat manj razvez od povprečja v ostali Evropi. Pri razvezah je zanimivo še to, da njihovo število v Jugoslaviji v povojnem obdobju celo rahlo upada.

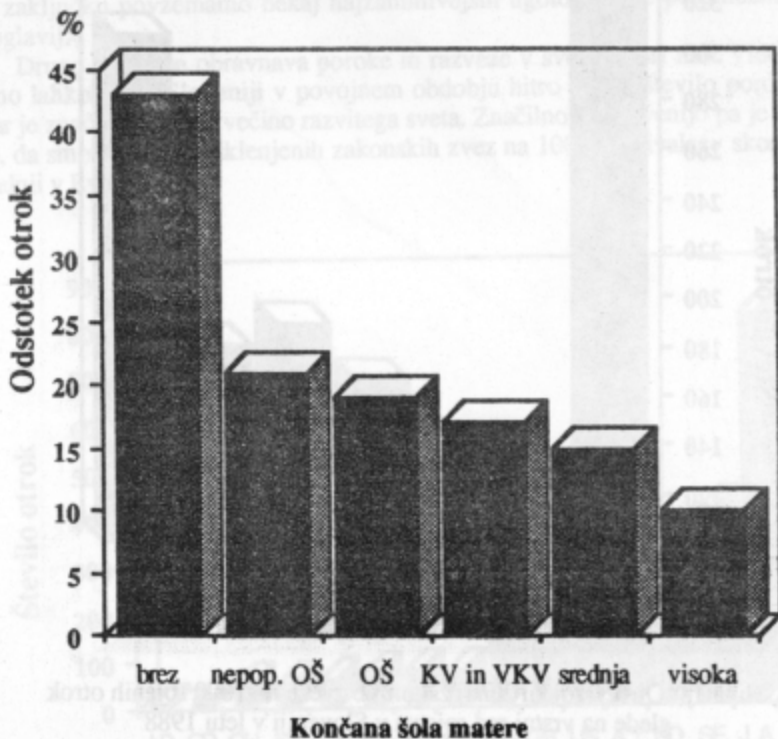
Slika 18: Otroci, rojeni zunaj zakonske zveze na 1000 rojenih otrok glede na vrstni red rojstva v Sloveniji v letu 1988

V tretjem poglavju predstavljamo podatke o otrocih ob razvezah. Ugotovili smo, da se v Sloveniji razvezujejo v večini zakonski pari z otroki, v Jugoslaviji pa pretežna polovica parov, ki se razvežejo, nima otrok. V nekaterih državah razvitega sveta so razveze zakoncev brez otrok še pogostejše.

Ogledali smo si tudi, komu so ob razvezi dodeljeni otroci. V Sloveniji so otroci dodeljeni v glavnem materam, le vsak štirinajsti je dodeljen očetu. Za Jugoslavijo velja drugače - vsak šesti otrok je dodeljen očetu.

V četrtem poglavju govorimo o otrocih, ki so rojeni zunaj zakonske zveze. Ta skupina otrok je zelo raznolika. Poleg otrok, ki bodo živeli samo z enim roditeljem ali morda celo v rejništvu ali posvojitvi, so tu še otroci

izneformalno sklenjenih zakonskih zvez. Ti imajo, dokler te zveze trajajo, enak položaj kot zakonski otroci. Zunajzakonske skupnosti pa niso nikjer registrirane, čeprav lahko sklepamo, da so precej pogoste.

Slika 19: Odstotek otrok, rojenih zunaj zakonske zveze, glede na izobrazbo matere v Sloveniji leta 1983

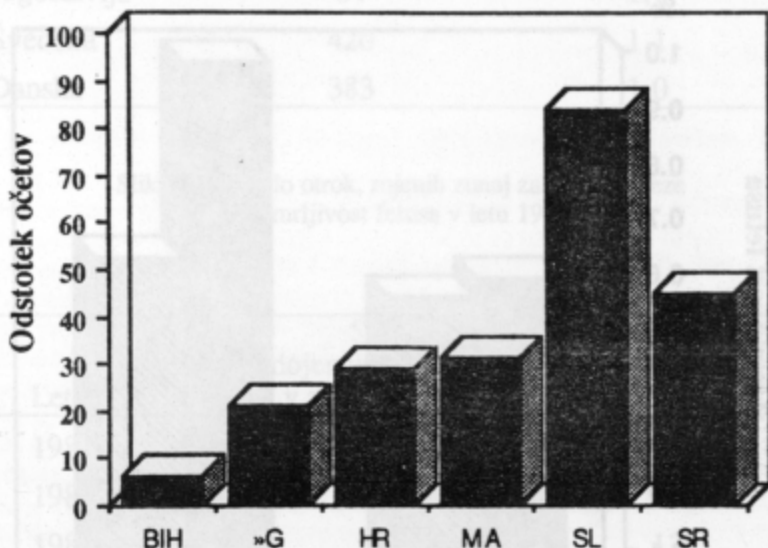
Podatki kažejo, da je v Sloveniji vsak četrti otrok rojen zunaj formalne zakonske zveze. V drugih republikah je zunajzakonskih otrok trikrat manj. Tudi v veliki večini drugih držav se zunaj zakonske zveze rojeva manj otrok kot v Sloveniji.

Ugotovili smo še,

- da se v Sloveniji rodi zunaj zakonske zveze vsak tretji prvorojenec,
 - da matere z nižjo izobrazbo pogosteje rojevajo otroke izven zakonske zveze,

- in da očetje v Sloveniji večinoma priznajo očetovstvo za otroke, rojene zunaj zakonske zveze. To pa ne velja za očete v drugih republikah.

V petem poglavju smo si ogledali statistične podatke za otroke, umrle v prvem letu življenja, in za mrtvorojene otroke. Ti podatki kažejo, da sta umrljivost fetusa kot tudi umrljivost otroka v prvem letu življenja večja, če je otrok rojen zunaj zakonske zveze.

Slika 20: Odstotek očetov, ki priznajo očetovstvo za otroke, rojene zunaj zakonske zveze v letu 1988

V zaključku moramo bralca opozoriti še na relativnost statistike.

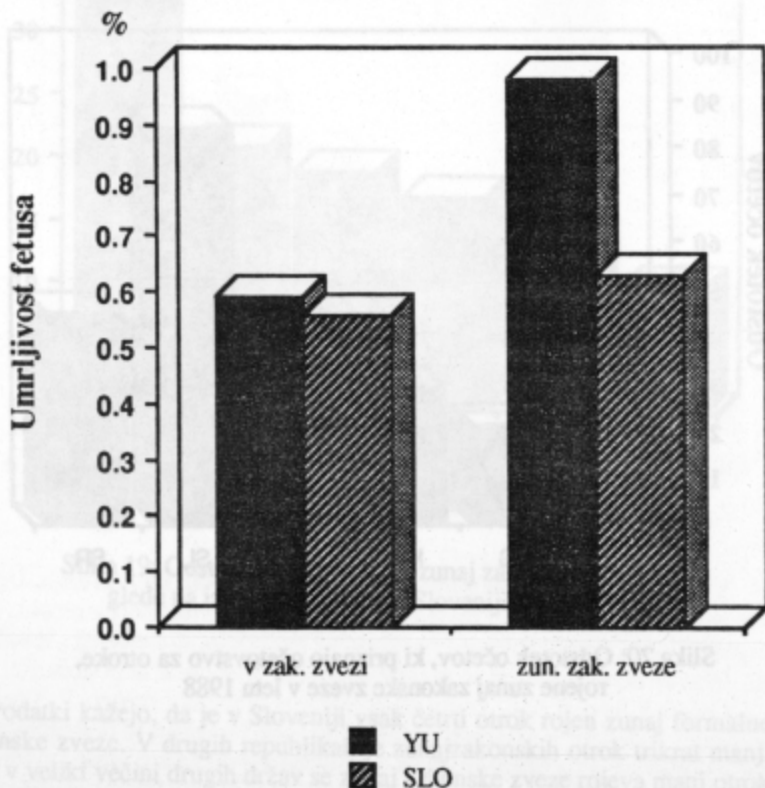
- Podatki za nekatere pojave v Sloveniji zajemajo sorazmerno majhen

vzorec, vseeno pa rezultatom lahko verjamemo, kadar se kaka značilnost v enakem obsegu kaže iz leta v leto.

- Za Jugoslavijo je populacijski vzorec dovolj velik, nismo pa prepričani, da so v vseh okoljih podatki zbrani enako vestno.

- Pri svetovnih podatkih pa moramo upoštevati neenotnost v samih definicijah pojavov in različnost kultur.

- Vsi ti podatki so odvisni tudi od obstoječe zakonodaje. Ta je različna v posameznih državah, prav tako pa se spreminja tudi zgodovinsko.

Slika 21: Odstotek mrtvorojenih otrok glede na zakonski stan staršev

Država	Število živih otrok, roj. zunaj zak. zveze na 1000 rojenih otrok	Razmerje umrljivosti fetusa med otroki, rojenimi zunaj zak. zveze in v njej
Japonska	9	6,6
Grčija	15	2,7
Jugoslavija	84	1,7
Švedska	420	1,1
Danska	383	1,0

Slika 22: Število otrok, rojenih zunaj zakonske zveze in umrljivost fetusa v letu 1982

Leto	Smrtnost dojenčkov, rojenih v zakonski zvezi	Smrtnost dojenčkov, rojenih zunaj zakonske zveze
1982	12,1	24,8
1983	13,0	18,3
1984	14,2	12,5
1985	12,5	15,1
1986	11,1	15,3
1987	11,5	9,9
1988	9,1	12,8

Slika 23: Smrtnost dojenčkov glede na zakonski stan staršev

7. Viri in literatura

- Demografska statistika 1978, Savezni zavod za statistiku, Beograd 1980
- Demografska statistika 1987, Savezni zavod za statistiku, Beograd 1989
- Demografska statistika 1988, Savezni zavod za statistiku, Beograd 1990
- Naravno gibanje prebivalstva SR Slovenije 1982, Rezultati raziskovanj št. 409, Zavod SR Slovenije za statistiko, Ljubljana 1987
- Naravno gibanje prebivalstva SR Slovenije 1983-87, Rezultati raziskovanj št. 501 in 502, Zavod SR Slovenije za statistiko, Ljubljana 1990
- Popis prebivalstva v Sloveniji 1981, Zavod SR Slovenije za statistiko
- Demographic Yearbook 1982, United Nations, New York 1984
- Demographic Yearbook 1986, United Nations, New York 1988
- Nelka Vertot et al., Narodno gibanje prebivalstva SR Slovenije 1982, Rezultati raziskovanj št. 409, Zavod SR Slovenije za statistiko, Ljubljana 1987
- Nelka Vertot, Število razvez zakonskih zvez v Jugoslaviji v povojnem obdobju, Prikazi in študije, 5-6, letnik XXX, Zavod SR Slovenije za statistiko, Ljubljana 1986
- M. Mladenović, Razvod braka, Rad, 1974
- Vojislav Bakić, Poročno pravo, Savremena administracija, 1979
- Marta Vodeb-Bonač, socialna delavka, Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše, Gotska 8, Ljubljana